ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ.

ਬਨਾਮ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ

(2022 ਦਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 793-794)

ਸਤੰਬਰ 21, 2023

[ਬੀ. ਆਰ.ਗਵਈ, ਜੇ.ਬੀ. ਪਾਰਦੀਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਪਰਿਸਥਿਤੀਗਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ 'ਰਿਕਵਰੀਜ਼' 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 27, ਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872-ਐਸਐਸ.26, 27-'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਹੋਣਾ' ਅਤੇ 'ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣਾ - ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ। ਅਪਵਾਦ ਪੋਸਟੂਲੇਟਡ u/ਐਸ.27:

ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਐਸ.26 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। | ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਅਤੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣਾ, ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ, ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਯੂ/ਐਸ. 27 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ 29.03.2013 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ 29.03.2013 ਨੂੰ 18:30 ਘੰਟਿਆਂ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ', ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੱਕ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਅਸਲ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕਬਾਲੀਆ, ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸ.26 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 27 ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਸ਼, ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਖੋਜ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਰ ਦੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ' ਲਏ ਜਾਣ ਤੱਕ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਹ ਕੁਤਾਹੀ ਹੈ। ਘਾਤਕ ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾੜੇ ਹਨ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ 'ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਕੇਸਾਂ' ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ - ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਐੱਸ. 302, 364ਏ, 120ਬੀ, 201। [ਪਾਰਾ 22, 27 ਅਤੇ 39]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਜਾਂਚ - ਪੰਚਨਾਮਾ ਅਤੇ ਮੈਮੋ:

ਫੜੇ ਗਏ: ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੰਚਨਾਮੇ ਅਤੇ ਮੈਮੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਸੁੱਕਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਪੰਚਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਸਦੀਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ - ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੀ ਹੈ- ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973। [ਪੈਰਾ 31, 32]

ਸਬੂਤ - ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤ- ਵਾਲ, ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸ਼ੱਕੀ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਭਰੋਸਾ:

ਹੋਲਡ: ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਝਗੜੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਾਲ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਖੋਜ ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰਹੇ - ਉਸ ਵਾਲ ਦੇ ਡੀਐਨਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਨ, "ਆਰY'-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਤਰਕ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਰ.ਆਈ' ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਦੋਂ ਫੜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਟ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਾਹਰ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਮੂਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਡੀਐਨਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ [ਪੈਰਾ 33]।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ - ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ-ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਮਾਪਦੰਡ, ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਾ. ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਮਲੀਮਥ ਦੀ 'ਕਮੇਟੀ ਆਨ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਸਿਸਟਮ'; ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰ.239- 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੀ. ਚੇਂਗਾ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. [1996] 3 ਐਸuਪੀਪੀ। ਐੱਸਸੀਆਰ 479: (1996) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 193; ਰਾਮਰੈੱਡੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਸਟੇਟ [2006] 3 ਐੱਸਸੀਆਰ 348: (2006) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 172; ਮਜੇਂਦਰਨ ਲੰਗੇਸ਼ਵਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [2013] 10 ਐਸਸੀਆਰ 907: (2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 192; ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [1985] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 88: (1984) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 116; ਹਨੂਮੰਤ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1952) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 71; ਪਦਾਲਾ ਵੀਰਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 1989 ਐਸuਪੀਪੀ (2) ਐੱਸਸੀਸੀ 706; ਬੋਧਰਾਜ ਉਰਫ ਬੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ [2002] 2 ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 67: (2002) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 45; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੇਵਿਡ ਰੋਜਾਰੀਓ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [2002] 2 ਸਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 419: (2002) 7 ਐੱਸਸੀਸੀ 728; ਆਸ਼ੀਸ਼ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਕਰੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ [2019] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 345: (2019) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 770; ਬੇਬੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1439 ਆਫ 2009, 12.01.2023 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਯਾਕੂਬ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਮੇਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਸੀਬੀਆਈ, ਬੰਬਈ ਦੁਆਰਾ [2013] 15 ਐਸਸੀਆਰ 1: (2013) 13 ਐਸਸੀਸੀ 1; ਰਾਮਾਨੰਦ ਨੰਦਲਾਲ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਪਰਾਧੀ ਰਾਜ 2022 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 64-65, 13.10.2022 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ : 2022 ਐੱਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸਸੀ 1396; ਖੇਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [2002] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 598: (2002) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 380; ਮਨੋਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2023) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 353- 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

ਪੁਲੁਕੁਰੀ ਕੋਟਾਯਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1947 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 67- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 793- 794।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 10.08.2017 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, 2017 ਦੇ ਸੀਆਰ.ਆਰਐਫਸੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੀਟ ਅਤੇ ਸੀਆਰਆਈ.ਏ. 2017 ਦਾ ਨੰਬਰ 84।

ਨਾਲ

2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.795।

ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਜੁਨੇਜਾ, ਅਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਗਲਾ, ਭਾਵੇਸ਼ ਸੇਠ, ਸ਼ਕਤੀ ਸਿੰਘ, ਆਯੂਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਆਯੂਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਊਦਭ ਸਿਨਹਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੇਯਸ਼ ਉਦੈ ਲਲਿਤ, ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਨਾਥ ਰਾਜ਼ਦਾਨ, ਅਭਿਨਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਗੋਪਾਲ ਅਭੈ, ਕੁ. ਰੰਜਨ ਗਰਗ, ਸ. ਮੈਤ੍ਰੇਈ ਜਗਤ ਜੋਸ਼ੀ, ਅਸਤਿਕ ਗੁਪਤਾ, ਕੁ. ਆਯੂਸ਼ੀ ਮਿੱਤਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਵਿਪੁਲ ਅਭਿਸ਼ੇਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

1. 15 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਉਰਫ ਬੌਬੀ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 2013 ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਫਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ, ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਉਰਫ਼ ਰਾਕੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। 2013 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 560 ਵਿੱਚ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 29.12.2016 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਬਲਪੁਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਧਾਰਾ 364ਏ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਧਾਰਾ 364ਏ ਧਾਰਾ 120ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 201 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 2,000/- ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੂਲ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 364ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ₹1,000/- ਅਤੇ ₹1,000/- ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 201 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ₹500/- ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੂਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

2. ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਤਿੰਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ 'ਇਨ ਰੈਫਰੈਂਸ (2017 ਦਾ ਸੀਆਰਆਰਐਫਸੀ-1)' ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 10.08.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 83, ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 84, 'ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ (ਸੀਆਰਆਰਐਫਸੀ-17 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ))', ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

3. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਤਿੰਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 793 ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 84 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2022 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 794 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਰ.ਐੱਫ.ਸੀ.-1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2017)'। 2017 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 83 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ 2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 795 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4.ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 17 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 45 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ 3 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 14 ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ।

5. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1), ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਰਕਮ ਮਿਲੀ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ. ਇਹ ਵਿਕਰੀ

22.03.2013 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਮਿਲ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, 27.5 ਲੱਖ ਦੀ ਰਕਮ ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਨ ਨਗਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ 19 ਲੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਉਸਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ, ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੀ। ਜਦਕਿ 26.03.2013 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦਾ ਲੜਕਾ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ 'ਹੋਲਿਕਾ" ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ 27.03.2013 ਨੂੰ 16:15 ਵਜੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ' ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸ. ਪੀ1) ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। 28.03.2013 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਦਾ ਭਰਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਮਿੱਠੂ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-2) ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਲੜਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਗਵਾਰੀਘਾਟ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8305620342 ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਾਲ ਆਈ। ਫੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਖਾਨ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਬੌਬੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਭੇਜੋ।" ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਉਸੇ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਆਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਖ਼ਾਨ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਬੌਬੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਭੇਜੋ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੌਬੀ ਦਾ ਗਲਾ ਵੱਢ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਆਂਗਾ। " ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ: "ਮੰਮੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ, ਮੰਮੀ, ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ, ਮੈਂ ਬੌਬੀ ਹਾਂ"। ਪੀਡਬਲਿਊ 1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੌਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਡਿੱਗ ਗਿਆ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਫ਼ੋਨ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ੋਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਨੂੰ ਜਲਦੀ ਦੱਸੋ ਕਿ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਦੀਦੀ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ"। ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਮੋਨੂੰ ਗੁਜਰਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-10) ਨੇ ਫ਼ੋਨ ਚੁੱਕਿਆ ਪਰ ਉਹ ਕੱਟ ਗਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਗਵਾਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਫ਼ੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੌਬੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਅਗਵਾਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬੌਬੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ, ਕਾਲਰ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-10 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੌਬੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲ 3 ਲੱਖ ਹਨ; ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੇਜਣ ਲਈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ 20 ਲੱਖ 1 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 'ਤੇ 1 ਲੱਖ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਬਾਕੀ 20 ਲੱਖ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਢਵਾ ਲਓ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-10 ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੀ ਅਗਵਾਕਾਰ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 8305620342 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਉਸ ਕੋਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਬੌਬੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 11 ਵਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਲਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ

ਉਸਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿਣ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਕੱਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।

7.

28.03.2013 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3:30 ਵਜੇ, ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 18:20 ਵਜੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 364ਏ ਅਤੇ 365 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 273/13 (ਸਾਬਕਾ ਪੀ35) ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ।ਐੱਮਈ। ਡਾਟਾ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਦੁਆਰਾ ਸਾਈਬਰ ਸੈੱਲ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8305620342 ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਸੈੱਲ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ।ਐੱਮਈ। ਨੰਬਰ 358327028551270 ਵਾਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਫਿਰੌਤੀ ਕਾਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ।ਐੱਮਈ। ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9993135127 ਨਾਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-16 29.03.2013 ਨੂੰ ਨਰਮਦਾ ਨਗਰ ਗਵਾੜੀਘਾਟ ਸਥਿਤ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਗਈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ 13:45 ਵਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਨੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਐਕਸ. ਪੀ8) ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਰ ਨਰਮਦਾ ਨਗਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੰਡਾਰੀ ਨਹਿਰ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਖੂਹ ਵੱਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਚਿੱਟੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬੋਰੀ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਲਾਸ਼ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦਾ ਗਲਾ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਲ ਫਸੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤਨਾਮਾ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ2) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਨਕਸ਼ ਪੰਚਾਇਤਨਾਮਾ (ਉਦਾ. ਪੀ3) ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਪਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ। ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਮੀਮੋ (ਉਦਾ. ਪੀ10)। ਨਹਿਰ 'ਚੋਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਚਾਕੂ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਚਾਕੂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਵਰਗੇ ਧੱਬੇ ਸਨ। ਜ਼ਬਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸੀਜ਼ਰ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ11) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਫਿਰ 29.03.2013 ਨੂੰ 18:30 ਵਜੇ ਇੱਕ ਅਰੈਸਟ ਮੈਮੋ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ36) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਪੀਡਬਲਯੂ-16 30.03.2013 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8305620342 ਦਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਬਕਾ ਪੀ 37 ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਸਰਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਹੈ। 31.03.2013 ਨੂੰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ15) ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਕੋਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿਚ

ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। 31.03.2013 ਨੂੰ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ 17) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਟਕੇਸ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 358327028551278 ਅਤੇ 358327028653272 ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਡਬਲ ਸਿਮ ਮੋਬਾਈਲ ਫ਼ੋਨ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਈਕ੍ਰੋਮੈਕਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 9993135127 ਅਤੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 910549001346373 ਅਤੇ 910549001754378 ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੋਬਾਈਲ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ ਸਾਬਕਾ ਹੈ। ਪੀ 19.

9. 31.03.2015 ਨੂੰ 15:00 ਵਜੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਵਾਰਦਾਤ ਸਮੇਂ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥਪੱਥ ਕੱਪੜੇ ਛੁਪਾ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ 16) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਦਾ ਨਗਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਡੇਅਰੀ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਖੂਨ ਵਰਗੇ ਧੱਬੇ, ਇੱਕ ਜ਼ਬਤੀ ਮੀਮੋ (ਸਾਬਕਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੀ 18)। ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 31.03.2013 ਨੂੰ 17:40 ਵਜੇ ਇੱਕ ਅਰੇਸਟ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ20) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ 05.04.2013 ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਨੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਥੱਲੇ ਇੱਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਰਾਤ ਦੇ 9 ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 'ਹੋਲਿਕਾ' ਦੇਖਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ 28.03.2013 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 29.03.2013 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਇੱਕ ਖੂਹ ਅੰਦਰ ਪਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 30.03.2013 ਨੂੰ ਅਜੇ ਪਾਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟਾਊਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਰਾਸਿੰਗ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 26.03.2013 ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ' ਸਿਧਾਂਤ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਈ।

14. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੇ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਰਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਟੁੱਟ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ [ਦੇਖੋ ਸੀ ਚੇਂਗਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ, ਰਾਮਰੈੱਡੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. , ਮਜੇਂਦਰਨ ਲੰਗੇਸ਼ਵਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਦ ਬਿਰਧੀਚੰਦ

ਸਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ']। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਾਲ 1952 ਵਿੱਚ, ਹਨੂਮੰਤ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

'ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਕੰਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਦੁਬਾਰਾ, ਪਦਾਲਾ ਵੀਰਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੇਸ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ:

1. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ;

2. ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ;

3. ਹਾਲਾਤ, ਸੰਚਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਕ ਲੜੀ ਇੰਨੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਰਾਧ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ

4. ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਸਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ."

15. ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪਾੜੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ 'ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਟੁੱਟ ਲੜੀ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਤਭੇਦ ਇਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਕਈ ਵਾਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਬੇਲਗਾਮ ਜੋਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਪਰਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਥਿਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਾੜੇ ਹੋਏ ਮੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲਿੰਕਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਜੋ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।

16. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਪੀ 1, ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ 'ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਾ ਵਿਅਕਤੀ' ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ 26.03.2013 ਨੂੰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਜਾਂ 9 ਵਜੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ 'ਹੋਲਿਕਾ' ਦੇਖਣ ਲਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਚੀਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ1 27.03.2013 ਨੂੰ. ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਅਜੀਤ ਪਾਲ 26.03.2013 ਨੂੰ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਘਰੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਫੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। 9 ਵਜੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਇਹ ਸਵੇਰ ਸੀ ਜਾਂ ਰਾਤ ਅਤੇ ਫਿਰ 'ਹੋਲਿਕਾ' ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 28.03.2013 ਨੂੰ 18:20 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 273/13 (ਸਾਬਕਾ ਪੀ35), ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ 26.03.2013 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਹੋਲਿਕਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਗਏ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜੀਤ ਪਾਲ 26.03.2013 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ 9 ਵਜੇ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਫਿਰੌਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਅਗਵਾਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੰਨੇ ਬੇਤੁਕੇ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

17. ਉਲਝਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜਵੰਤ ਕੌਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫੋਨ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਬੱਚੀ ਦੀ ਜਾਨ ਸੀ। ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 29.03.2013 ਨੂੰ ਟਰੈਕਿੰਗ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟਰੈਕਿੰਗ ਕੁੱਤੇ 7-8 ਵਜੇ ਖੂਹ ਅਤੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਹ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਜ਼ਬਤ ਮੈਮੋ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ 28.03.2013 ਅਤੇ 29.03.2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲਾਸ਼ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ/ਟਰੈਕਿੰਗ ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਦਬਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸੁੰਘਣ ਵਾਲੇ/ਟਰੈਕਿੰਗ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦਮਨ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

18. ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਏਅਰਟੈੱਲ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਸੈਦੱਤ ਬੋਹਰੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-15), ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਭੇਜੇ। ਉਸਨੇ ਈਮੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ31) ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9993135127 ਦਾ ਗਾਹਕ ਬਲੇਤਨ ਯਾਦਵ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਅਤੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਡੇਟਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ (ਐਕਸ. ਪੀ31) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 28.03.2013 ਨੂੰ 18:05 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ 18:20 ਵਜੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ 'ਅਣਜਾਣ' ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ31 ਬਿਆਨ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

19. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਕਸਟੱਡ' ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਮਤਿਹਾਨ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 28.03.2013 ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੈ ਗਈ। ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਨੇ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 28.03.2013 ਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਗਈ 28.03.2013 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹ 29.03.2013 ਨੂੰ ਲੈ ਗਏ। ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-4) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 28.03.2013 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 28.03.2013 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 5 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਟਿਆ ਸੀ।

20. ਪ੍ਰਿੰਸੀ ਠਾਕੁਰ (ਡੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੋਰਖਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 27.03.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 3-4 ਵਜੇ ਖੁਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਤ 8-9 ਵਜੇ ਪੁਲਸ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਗੋਰਖਪੁਰ ਥਾਣੇ ਲੈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੋਬਾਈਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਟਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਵਾਲ ਕੱਢ ਲਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ

ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 30.03.2013 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 2-3 ਵਜੇ ਥਾਣੇ ਲੈ ਆਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਨਾਗ ਅਤੇ ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਉਸਨੂੰ ਭੰਡਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ 01.04.2013 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਭੰਡਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਚਾਰ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਭੱਜ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਦੇਣ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੀਦ ਸੌਂਪਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਰਿਹਾ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

21. ਭਾਵੇਂ ਡੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-4, ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ 28.03.2013 ਨੂੰ ਹੀ ਲੈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 29.03.2013 ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। 'ਤੇ ਹੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 29.03.2013 ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 31.03.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5:40 ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ 05.04.2013 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3:30 ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਨੇ 29.03.2013 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1:45 ਵਜੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ 'ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਸੀ। ਇਸ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਾਲ ਖੂਹ 'ਤੇ ਗਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ 'ਤੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਅਖੌਤੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 (ਸੰਖੇਪ ਲਈ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 26, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਕੋਈ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇ। ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੋ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ' ਅਤੇ 'ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣਾ, ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੰਨਣਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਓ।

23. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬੋਧਰਾਜ ਉਰਫ਼ ਬੋਧਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਦੀ ਲੋੜ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤੀ ਸਬੂਤ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਸ਼, ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਆਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ'। ਦੂਜੇ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸਲਾ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੈਦੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਤੱਥ ਖੋਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕੈਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੱਚ ਹੈ।

24. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੇਵਿਡ ਰੋਜਾਰੀਓ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਆਈ ਹੈ 'ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਫਸਰ'। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, 'ਕਸਟਡੀ' ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਹਨ: (i) ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਉਸਨੂੰ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਦੁਬਾਰਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਕਰੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਣਇੱਛਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਵੈ-ਅਪਰਾਧਕ ਸਬੂਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਹਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਬੇਲੋੜੇ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

26. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਬੋਬੀ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਲੁਕੁਰੀ ਕੋਟਾਯਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 ਪਿਛਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ' ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 27 ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਛੁਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਲਾਸ਼, ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਓਮਮੈਂਟ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 27 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੋਜੇ ਗਏ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ; "ਤੱਥ ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ" ਉਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਵਸਤੂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਿਰਾਸਤ ਕਿ "ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾ ਕੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਪੈਦਾ ਕਰਾਂਗਾ" ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਕੂ ਲੱਭੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ; ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਤੱਥ ਖੋਜੇ ਗਏ' ਉਸ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਵਸਤੂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਨੇ ਕਿਹਾ.

27. ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹੱਥ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਲੈ ਗਈ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ 29.03.2013 ਨੂੰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ 29.03.2013 ਨੂੰ 18:30 ਵਜੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ 'ਮੁਲਜ਼ਮ' ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ

ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਫ।ਆਰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੱਕ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਸਲ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਬਾਲੀਆ ਸਬੂਤ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ, ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਖੋਜ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ 'ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ 'ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਹ ਕੁਤਾਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ 'ਰਿਕਵਰੀਵਾਂ' 'ਤੇ ਬਦਲ ਗਈ ਸੀ।

28. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਨੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਲੀਕਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ ਅਬਦੁਲ ਰਜ਼ਾਕ ਮੇਮਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ., ਬੰਬਈ" ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਪੰਚਨਾਮਾ' ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਇਰਾਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਚਾਲਾਂ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਜਾਂ ਲਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। . ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਤਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾ ਕੇ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਚਨਾਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਣਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 157 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 100(4) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 100(8) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਾਰਾ 100 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ:

(ਏ) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਇੰਸਪੈਕਟਿੰਗ ਅਫਸਰ) ਅਤੇ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖੋਜ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(ਬੀ) ਖੋਜ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ 1.0 ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ।

(ਸੀ) ਖੋਜ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਡੀ) ਆਈ.ਓ. ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਮੁੱਖ ਆਈ.ਓ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਨਾਮਾ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ।

(ਈ) ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ, ਥਾਣੇ ਦਾ ਨਾਮ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ (1.0.), ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਐਫ) ਪੰਚਨਾਮਾ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ।ਓ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜੀ) ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਓਵਰਰਾਈਟਿੰਗ, ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

(h) ਜੇਕਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 165 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ 1.0. ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਮੀਮੋ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 162 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 161 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਟਕਣਾ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ।

29. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਮਾਨੰਦ @ ਨੰਦਲਾਲ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖੋਜ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ। ਅਧਿਕਾਰੀ, ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਖੋਜ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ , ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਸਟੀਕ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦਾ ਖੋਜ ਪੰਚਨਾਮਾ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

30. ਖੇਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ" ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧੀਗਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਇੰਟਰਪੋਲੇਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ, ਫਿਰ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਖੋਜ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।

31. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਖੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੰਚਨਾਮੇ ਅਤੇ ਮੈਮੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਸੁੱਕਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 29.03.2013 ਦਾ ਨਕਸ਼ ਪੰਚਨਾਮਾ (ਉਦਾ. ਪੀ3) ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਉਰਫ ਬੌਬੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ; ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੀ; ਕਿ, ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਗਲਾ ਵੱਢ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਕਿ ਉਸਦਾ ਸਰੀਰ ਬੋਰੀ ਵਿੱਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਬੋਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਫਿਰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਦੀ ਰਾਇ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦਾ ਕਤਲ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਗਲਾ ਵੱਢ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਦਾ ਖੁਦ ਅਤੇ ਪੰਚ ਦਾ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਚਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਿਟੇਲਜ਼ ਫਾਰਮ (ਐਕਸ. ਪੀ 13) ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ 29.03.2013 ਨੂੰ 15:15 ਵਜੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਖੰਡਾਰੀ ਨਹਿਰ ਤੋਂ 15 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਖੂਹ ਸਥਿਤ ਹੈ; ਕਿ ਖੂਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਝਾੜੀਆਂ ਉੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ; ਕਿ ਇੱਕ ਚਿੱਟੇ ਬੋਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਲਾਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਤੈਰ ਰਹੀ ਸੀ; ਕਿ ਖੂਹ ਦੀ ਚੌੜਾਈ 2 ਮੀਟਰ 70 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੀ; ਕਿ ਖੂਹ 6 ਮੀਟਰ ਡੂੰਘਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚ 1 ਮੀਟਰ ਪਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ 5 ਮੀਟਰ ਖਾਲੀ ਸੀ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਿਟੇਲ ਫਾਰਮ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਧੋਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫਰਸ਼ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਪਰਾਧ ਵੇਰਵੇ ਫਾਰਮ (ਐਕਸ. ਪੀ14) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ; ਕਾਲੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਚੱਪਲ; ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲ। ਇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਡਿਟੇਲ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ

ਚਿਪਕਾਏ ਸਨ ਪਰ ਦੁਬਾਰਾ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਇਹ ਰਾਏ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੇ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬੋਰੀ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

32. ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਮੋ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ18 ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ23), ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ, ਬੰਬਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-9) ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ, ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀ ਮਿੱਟੀ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਚੱਪਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ9); ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ10); ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸੀਜ਼ਰ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ 12), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ11), ਕਤਲ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; ਅਤੇ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਮੀਮੋ (ਐਕਸ. ਪੀ19); ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀ ਇੱਕੋ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਚਨਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤੀਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਭੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਝਗੜੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਸਿਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਾਲ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਖੋਜ ਤੱਕ ਹੱਥ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਡੀਐਨਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਤਰਕ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੀਮੋ (ਸਾਬਕਾ ਪੀ20) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 5.8 ਇੰਚ ਸੀ. ਕੱਦ ਅਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜੀਤ ਪਾਲ, ਇੱਕ 15 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ, ਜਿਸਦਾ ਕੱਦ ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ 5.4" ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ, ਜਿਸਦਾ ਕੱਦ 5.7" ਸੀ, ਉਸਦੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਮੈਮੋ (ਸਾਬਕਾ. ਪੀ 36), ਉਸਦਾ ਗਲਾ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਫੜੀ ਗਈ, ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਲ ਨੂੰ ਕੱਟ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਲਈ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਵਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਐਨਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਦੋਂ ਫੜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਟ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮਨੋਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਡੀਐਨਏ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਮੂਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਡੀਐਨਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

34. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤਾਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਹਾਵਤ ਆਖ਼ਰੀ ਮੇਖਾਂ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ, ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਜਾਂਚ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ੀ ਅਫ਼ਸਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ। ਪੀ-37 ਪੰਚਨਾਮਾ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬ੍ਰਿਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਟਰੰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਹਿਲੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਫੋਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੋਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਸ਼ੈਵਲ @ਬੰਬਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-9) ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਦਰ ਨੰਬਰ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਫ਼ੋਨ ਬੰਦ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਵੈ-ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ ਗਵਾਹ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ. ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀ ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਜਾਧਵ ਦੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-17 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8305620342 ਦੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਵਾਲਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਭੂਰਾਜ ਪੁੱਤਰ ਦੀਪੂ ਵਾਸੀ ਭੂਰਾਜੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 433, ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਵਾਰਡ, ਤਹਿਸੀਲ ਜਬਲਪੁਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਨੱਥੀ ਚੋਣ ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਭੂਰਾਜੀ ਦਾ 'ਗਾਹਕ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ' ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡੀ6. 28.03.2013 ਦੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟ 'ਤੇ ਆਈਐਮਈਆਈ ਨੰਬਰ 358327028551270 ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੀ.35. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਭੂਰਾਜੀ ਪੁੱਤਰ ਦੀਪੂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭੂਰਾਜੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-17 ਨੇ ਭੂਰਾਜੀ (ਉਦਾ. ਡੀ6) ਨੂੰ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਸਲ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਨੰਬਰ 9993135127, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-15 ਨੇ ਬੇਧਿਆਨੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ

ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਠੋਸ ਲਿੰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਕਸ. ਪੀ31) ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਹੈਂਡਸੈਟ ਤੋਂ ਭੂਰਾਜੀ ਦਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਪਾ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8305620342, ਇਸ ਵਿੱਚ.

35. ਇਕ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਹਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 28.03.2013 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਥੇ ਸੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸ ਕਾਲ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੌਬੀ ਉੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਟਖਾ ਲੈ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੌਬੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੁਪਹਿਰ 3:30 ਵਜੇ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਦੇ ਫੋਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 28.03.2013 ਨੂੰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਸਾੜ ਦੇਵੇਗਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਫਿਰੌਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਲਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵੇਲੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-2 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਭਾਵ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2, 28.03.2013 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 5 ਜਾਂ 6 ਵਜੇ, ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਆਦਿ। ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਵੇਂ ਮੋੜ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਮਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

36. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ (ਪੀਡਬਲਯੂ-7), ਜਿਸਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਹਜ਼ਮ ਹੋਇਆ ਭੋਜਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੌਤ ਤੋਂ ਛੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਧਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ 30 ਮਿੰਟ ਜਾਂ 1 ਘੰਟਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਰਧ-ਹਜ਼ਮ ਹੋਏ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਦਬੂ ਆਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਬਦਬੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸਕੀ ਖਾਧੀ ਸੀ।

37. ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਟੱਲ ਆਦਰਸ਼ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਮਲੀਮਥ ਦੀ 'ਕਮੇਟੀ ਆਨ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਜਸਟਿਸ ਸਿਸਟਮ' ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਫਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਚਾਈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ, ਚਾਹੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੱਕੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਭਿਆਸ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੱਚ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। .....ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਿਆਰ ਮਾੜਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (1961) ਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਦੌਰਿਆਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮਾੜੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"। ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬੇਰਹਿਮੀ, ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ, ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੈਡਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ.

38. ਮਾਰਚ, 2012 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 239 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਗੂੰਜਦਾ ਹੋਇਆ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਘੱਟ ਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ, ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹੀ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਘਾਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀ ਭਰੀਆਂ ਸੂਝਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਸੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ. ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫਲਸਫੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਲਈ ਕਸੂਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨਾਲ; ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅਣ-ਚੈਕ ਛੱਡਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੀਡਾਂ 'ਤੇ ਗਲੋਸ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਅਤੇ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਠੋਸ, ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਅਤੇ ਮੂਰਖ-ਪਰੂਫ ਲੜੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਹੈ। 'ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ' ਦਾ ਉੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਚਿਤ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਜਾਂਚ ਜ਼ਾਬਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

39. ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੜੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਪੂੰਜੀ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ

ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ 'ਦੁਰਲਭ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ' ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ, ਅਜਿਹੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾੜੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੈਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate